

ninger, man kunde finde; det er denne Grundfætning, som er blevet billiget i det andet Thing, og det er derfor ogsaa denne Grundfætning, jeg anbefaler paa det Bedste til Billigelse af dette Thing. — Jeg antydede, at de Forandringer, der ere ffete i det andet Thing, vare saa faa, at jeg i alt Væsentligt kunde henholde mig til den udførlige Begrundelse af Lovforslaget, der blev givne ved dets Fremlæggelse. Jeg skal særlig nævne den Forandring, som kan siges at være den mest betydende; det er den, der er vedtagen med Hensyn til Udgangspunktet for Kontrolten. Et Hovedpunkt er naturligvis her, hvorledes man skal sættes i Stand til at kontrollere, hvad der føres ind i Fabrikken, og hvad der føres ud af den; det vil let ses, at det har sin store Betydning, om det opstilles som Hovedregel, at der kun er een Indgang, der regelmæssig staaar aaben, medens de andre Ind- og Udgange ikke aabnes uden Kontrol. Man har imidlertid ved Siden deraf i det andet Thing opstillet et andet Alternativ, som jeg har troet at burde gaa ind paa. Det kunde betragtes som en Art Korrektiv, hvis det ikke, hvad jeg dog haaber, skulde lykkes Bestyrelsen at iagttage den rette Aarvaagenhed, parret med den rette Hensyntagen til Fabrikanten. For det Tilfælde altsaa, at Reglen om den ene Ind- og Udgang, skulde fremkalde særegne Vanskeligheder, har man tænkt sig, at den kunde opgives, naar der i Stedet derfor opførtes et forsvaret Begn. om den hele Fabrik. Derhos har man tilføjet en almindelig Bemyndigelse for Bestyrelsen til at give de Fabrikker, som ere under Opførelse, saadanne Lempelser i de opstillede Regler for Bygningernes Indretning, som Forholdene billigtvis kunne kræve, naar dog en betryggende Kontrol ikke derved bliver umulig. Det vil jo let ses, at den hele Kontrolorganisation mer eller mindre maa være afhængig af Forholdenes Udvikling, saaledes som Erfaringen viser, at denne bliver. Man har vel fremmede Forbilleder at holde sig til, men vi ere jo i det Hele taget lempeligere hertil end i saadanne Forhold, end man er i flere fremmede Lande, og særlig ere dette Lovforslags Bestemmelser mere lempelige end det Lands Lovgivning, som vi dog nærmest have maattet se hen til, nemlig Frankrig. Det er jo klart, at Kontrolten maa indrettes efter det Bestatningsystem, som man anvender. Der maa jo udøves en forskjellig Kontrol, alt efter som man beskaffer Materialet, Røestaberne eller Udbyttet. Naar man vil benytte de Erfaringer, der ere gjorte i fremmede Lande, maa man altsaa se hen til, om man der har en Materialbestatning eller en Røestabsbestatning eller en Udbyttebestatning. Vi maa altsaa væsentlig holde os til de franske Erfaringer. I Frankrig er Kontrolten nu, om jeg saa maa sige, dobbelt, idet man der har organiseret baade en Saffkontrol og en Udbyttekontrol. Den store Styrke, som Kontrolten har i Frankrig, har man ikke i Forslaget foreset for

Kontrolten her; man har været ikke lidet lempeligere i saa Henseende. Men dermed vil jeg ikke have sagt, at man ikke om nogen Tids Forløb kan komme til at gaa end lempeligere frem; thi vi bevæge os jo her paa Erfaringernes Omraade, og naar nogen Tid er gaaet, kan det jo være muligt, at der kan gjøres nogle Lempelser, saafremt det ikke lykkes Rødestyrelsen at ordne sig paa en saadan Maade, at forstændige Fabrikanten erkjende, at der er viist alt det Hensyn, som kan forenes med Tilfynets Formaal. Paa den ene Side maa jo Kontrolten være betryggende for Statskassen; paa den anden Side maa den ikke medføre større Besvær for Fabrikationen end absolut nødvendig. Saavidt jeg skjønner, vil den her foreslaede Kontrol heller ikke medføre saadant Besvær, at man vil have Grund til Klage, thi Kontrolten er indrettet paa at følge med Fabrikationen i dennes naturlige Gang.

W. Petersen: Det er sandelig ganske vist, at man ikke kan bestynde den høitærede Minister for at have søgt at ophjælpe denne nye Industri ved Beskyttelse. Jeg tror snarere, at man kan sige det Modsatte, ja, jeg tror endogsaa, at der i den Lov, som der her foreligger Forslag til, vil ligge en Grund til, at denne Industri paa ingen Maade kan komme til at udvikle sig her i Landet, thi det er min fuldeste Overbevisning, at den ikke kan arbejde under en saadan Lov. Da der i forrige Aar paa denne Tid her i Landet blev dannet et Selskab med store Midler for at virke til Røekulturens Fremme og til Tilvirkning af Sukker af Røer, hilste jeg dette Foretagende med Glæde. Jeg troede, at der med de Midler og Kræfter, der staa til dette Selskabs Disposition, vilde kunne udrettes noget meget Betydeligt paa et Omraade af Industrien, som i andre Lande var bragt meget vidt, men som hidtil havde ligget brakt her tillands. Af de Beretninger, der ere blevne afgivne, ser man, at i Lydsland, hvor man i Aarene om 1830 indførte en Million Centner Røesukker fra de oversjøiske Lande, indfører man nu aldeles Intet, thi Landet avler selv det Sukker, det bruger, ja avler endogsaa saa Meget, at der finder en ikke ubetydelig Udførsel Sted. Jeg troede, da det nævnte Selskab stiftedes, at der herved ogsaa kunde bevirkes et Fremstridt i vort Fædrelands Agerbrug. Jeg veed vel, at der er delte Meninger om dette Spørgsmaal, jeg veed vel, at der er dem, der mene, at Røedyrkingen ikke betegner noget Fremstridt i Agerbruget; men hvornaar er der kommet noget Nyt op paa Agerbrugets Omraade, hvormed det ikke har været delte Meninger? Da man vilde indføre Mergling, og da man vilde indføre Draining, vare Meningerne delte, og var der ikke Folk, der af al Magt bestræbte sig for, at disse Foranstaltninger ikke skulde blive førte igjennem. Man bør i alt Fald